

Brabants Agrarisch Jongeren Kontakt
Postbus 100
5201 AC 's Hertogenbosch

's Hertogenbosch, 7 december 2020

Aan:
Provinciale Staten van Noord-Brabant,
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Betreft: Inventarisatie vragen van uw Staten ten behoeve van visievorming agrarische sector

Geacht Provinciale Staten,

Middels deze brief geven wij u een handreiking om op vraagstukken die er nu, maar ook richting de toekomst gaan leven met betrekking tot de agrarische sector een visie te vormen die is opgesteld vanuit de Brabantse jonge boeren en tuinders. Waarschijnlijk bent u wel bekend met het Brabants Agrarisch Jongeren Kontakt. Zo niet, dan stellen wij ons bij deze graag even voor.

Brabants Agrarisch Jongeren Kontakt

Het Brabants Agrarisch Jongeren Kontakt (BAJK) is een vereniging voor jongeren met interesse in het landelijk gebied in de provincie Noord-Brabant. Ruim 1000 bedrijfsopvolgers, hun partners en andere agrarisch geïnteresseerde jongeren in de leeftijd van 16 tot 36 jaar zijn lid van één van de 11 AJK's, die in het BAJK verenigd zijn. Het BAJK zet zich onder andere in op het gebied van belangenbehartiging maar ook op het gebied van kennisontwikkeling. Binnen de belangenbehartiging vindt BAJK het erg belangrijk dat haar leden goed verbonden zijn, zodat BAJK als vereniging ook echt DE stem van de Brabantse agrarische jongeren goed kan verkondigen.

Sinds 2020 heeft BAJK haar belangenbehartiging op de schop gegooid en gaat BAJK binnen de belangenbehartiging thema specifiek aan de slag. Dit doet BAJK middels de volgende belangenbehartingskerngroepen:

- Verwaarding & Financiering
- Klimaat & Milieu
- Omgeving & Inpassing
- Arbeid

Het thema 'Imago' is ook een belangrijk thema binnen de belangenbehartiging en BAJK, maar dit thema wordt ondervangen door de Stichting Trotse Jonge Boeren waarmee BAJK een nauwe samenwerking heeft. Aan deze brief is een bijlage toegevoegd waarin meer informatie over de thema specifieke belangenbehartingskerngroepen te vinden is.

Ieder BAJK lid kan aansluiten bij een kerngroep, maar dient dit wel kenbaar te maken. De leden van de kerngroepen komen maandelijks samen. Dan worden actualiteiten besproken en thema specifieke visies en standpunten gevormd.

Inventarisatie vragen van uw Staten

Middels deze brief willen wij u vragen om **uiterlijk 31 december 2020** uw vraagstukken die nu leven met betrekking tot de Brabantse jonge boeren en tuinders in te sturen.

Vervolgens gaan wij als Brabantse jonge boeren en tuinders u thema specifiek een visie en standpunten aanbieden. Hiermee gaan wij aankomende maanden aan de slag. Zoals u waarschijnlijk wel vermoed kunnen we niet binnen één week reactie geven en naar verwachting hebben we medio voorjaar 2021 alle vraagstukken beantwoord. Heeft uw vraagstuk spoed? Geeft dit dan aan tijdens het insturen en ook wanneer u uiterlijk reactie verwacht te ontvangen. Vervolgens zorgen de leden van de belangenbehartigingskerngroepen dat zij als eerste met de spoedvraagstukken aan de slag gaan.

Uw vraagstukken kunnen worden aangeleverd door middel van het versturen van een mail naar info@bajk.nl. Wanneer uw mail in goede orde ontvangen is, ontvangt u hierover een ontvangstbevestiging.

Mochten er na 31 december 2020 vraagstukken zijn waarover u graag vanuit ons als jonge Brabantse boeren en tuinders een visie en standpunten ontvangt, dan kunt u deze na 31 december 2020 ook gerust naar ons toe mailen.

We hopen dat u van onze handreiking gebruik maakt en kijken uit naar een fijne samenwerking!

Hoogachtend en namens het gehele BAJK,

R.P.C. Maas

Voorzitter BAJK

Bijlage - Informatie over belangenbehartingskerngroepen

Kerngroep Verwaarding & Financiering

De kerngroep Verwaarding & Financiering houdt zich bezig met thema's die betrekking hebben op bedrijfsoverdracht, financiering en verwaarding van agrarische producten.

In deze huidige tijd zijn er steeds minder agrarische bedrijfsopvolgers en daarom is het van groot belang voor Brabant dat jonge boeren maximaal worden ondersteund in hun ondernemerschap en het ontwikkelen van hun passie. Daarnaast neemt de investeringsdruk voor agrarische bedrijven door aangescherpte milieuregels toe. Juist voor kleinschalige gezinsbedrijven kan dit een strop zijn, omdat zij vanwege hun beperkte omvang lastig kunnen voldoen aan deze financiële verplichtingen met in sommige gevallen bedrijfsbeëindiging als gevolg. Het zou jammer zijn als deze bedrijven zouden verdwijnen.

In het verlengde hiervan ligt het huidige subsidiebeleid van de provincie Brabant. Veel subsidies op zogenaamd duurzame investeringen zijn alleen interessant voor goed renderende bedrijven, terwijl andere bedrijven - vaak met een kleinere omvang - buiten dergelijke subsidieregelingen vallen. Volgens ons is deze manier van stimulering niet gewenst en zouden deze regelingen op een laagdrempelige manier toegankelijk gemaakt moeten worden voor de jonge agrariërs.

BAJK streeft naar een eerlijke prijs voor agrarische producten.

Tot slot richt deze kerngroep zich op bedrijfsovername en aanverwante regelingen die er voor jonge boeren vanuit de overheid zijn. De kerngroep maakt zich hard voor onder andere de Jonge Landbouwersregeling (JOLA) en de garantstelling jonge landbouwers.

Kerngroep Klimaat & Milieu

De kerngroep Klimaat & Milieu houdt zich bezig met thema's die betrekking hebben op onder andere de bodemgezondheid, het veehouderijbeleid en het beleid rondom gewasbeschermingsmiddelen.

Een goede bodemgezondheid is voor veel agrarische bedrijven de kern van het bedrijf. Daarom maken wij ons vanwege het huidige strenge meststoffenbeleid zorgen dat we onze bodem sterk aan het uithongeren zijn. Dit omdat we de bodem niet de voedingsstoffen kunnen geven die het nodig heeft. We willen onze waardevolle, hoogproductieve bodem de voedingsstoffen geven die het wel verdient, zodat wij deze gezonde landbouwgrond ook in goede staat door kunnen geven aan de volgende generaties. Graag zouden we ook af willen van de huidige kalenderlandbouw wat gezien de klimaatveranderingen niet meer passend en optimaal is. Daarnaast gaan we als jonge boeren bewust om met gewasbeschermingsmiddelen. We werken netjes volgens de gestelde richtlijnen om het milieu niet te belasten. Tegelijkertijd blijft de land- en tuinbouw zich ontwikkelen en investeert het in technieken en methodes, bijvoorbeeld precisielandbouw, om het gewas nóg beter te beschermen zonder dat het ten koste gaat van het milieu. Wij vragen de politiek om vertrouwen en voldoende ruimte om ons gewas te kunnen blijven beschermen. De landbouw de enige sector die CO₂ en stikstof kan binden in de grond. Hier mag volgens ons meer aandacht voor komen.

Tot slot blijft BAJK in gesprek over het veehouderijbeleid en werken we binnen de Taskforce Toekomstbestendige stallen aan meer bestendige innovatiedynamiek voor een toekomstbestendige veehouderij.

Kerngroep Omgeving & Inpassing

De kerngroep Omgeving & Inpassing richt zich op de maatschappelijke en politieke wensen en ontwikkelingen die er op het buitengebied en de jonge boer af komen. Aankomend seizoen gaat de kerngroep deze maatschappelijke en politieke wensen en ontwikkelingen in kaart brengen en vervolgens worden er onderwerpen uitgekozen waarop BAJK een visie vormt waarmee de continuïteit van de agrarische sector in het Brabantse landschap gewaarborgd kan worden en waar ook op de wensen en ontwikkelingen van de politiek en maatschappij ingespeeld kan worden. Denk bijvoorbeeld aan de maatschappelijke wens voor meer biodiversiteit in de vorm van teeltvrije zones en bloemrijke akkerranden, natuurinclusieve landbouw en weidevogelbeheer.

Maar denk ook aan de ontwikkeling die gaande is met betrekking tot stoppende agrarische bedrijven met leegstand en het risico op verpaupering van gebouwen en criminaliteit als gevolg. Wat voor gevolgen heeft dit voor de jonge boer en hoe denkt BAJK dat hier politiek gezien op in gespeeld dient te worden?

Al met al een hoop onderwerpen op het gebied van Omgeving & Inpassing waarmee deze kerngroep aan de slag kan gaan. Niet alleen op het gebied van belangenbehartiging en het innemen van standpunten, maar zeker ook in de vorm van communicatie en het laten zien wat er al goed gaat op dit vlak en waarin de boer en burger elkaar versterken. De agrarische kinderopvang, gezondheidszorg en recreatie zijn hier mooie voorbeelden van.

Kerngroep Arbeid

Jonge agrariërs komen steeds meer in aanraking met arbeid. Er zijn steeds minder agrarische bedrijven in Nederland, maar de bedrijven die blijven worden steeds groter. Het werk op deze bedrijven kan niet meer door de eigen gezinsleden gedaan worden, waardoor er arbeid ingehuurd wordt. Niet alleen schaalvergroting, maar ook verbreding vraagt om inhuur van arbeid. Seizoensgebonden agrarische bedrijven werken al langer met veel arbeid.

Werving van personeel is een van de uitdagingen waar de jonge boeren voor staan. Dit is niet altijd makkelijk, omdat de burger nog steeds het beeld van zwaar en vuil werk heeft, maar ook doordat de vergrijzing en ontgroening doorzet. Ook is de beschikbaarheid van buitenlandse arbeidskrachten niet meer altijd vanzelfsprekend. Vanuit BAJK willen we de focus zetten op werving en behoud van personeel. Hierin is het werken aan goed werkgeverschap, imago en onderwijs erg belangrijk. Doordat het budget voor huisvesting van de buitenlandse arbeidskrachten beperkt is en zij in het algemeen slechts gedurende een korte (aaneengesloten) periode werkzaam zijn in Nederland, is op de reguliere woningmarkt voor hen onvoldoende passende huisvesting beschikbaar. Huisvesting voor arbeidsmigranten is een van de belangrijkste onderdelen waarop de Kerngroep Arbeid zich richt in de belangenbehartiging.

Ook zal de komende jaren de robotisering in de agrarische sector fors toenemen. Dit vraagt om een andere invulling van arbeid. De Kerngroep Arbeid zal BAJK leden hierbij ondersteunen.

Tot slot komen jonge agrariërs die in aanraking komen met arbeid ook in aanraking met de bijpassende wet- en regelgeving. Op dit vlak hebben er het afgelopen diverse wijzingen plaatsgevonden. De Kerngroep Arbeid zal de belangenbehartiging rondom wet- en regelgeving en de doorvertaling naar de gevolgen voor de jonge boer ook in haar werkzaamheden meenemen.